

26 Nisan 1986

Çernobil Nükleer Santral Faciasını Unutmadık!

Çernobil felaketinin 21. yıldönümünde, nükleer santral yapımı konusunda tartışmaların sürdüğü bir ortamda nükleerin çözüm olmadığını bir kez daha kamuoyuna aktarmak amacıyla sekreteryasını Şubemizin yürüttüğü İzmir Nükleer Santral Karşıtı Platform tarafından bir dizi etkinlik gerçekleştirildi. İlk olarak 21 Nisan 2007 tarihinde TÜYAP Kitap Fuarı'nda basın açıklaması düzenlendikten sonra 26 Nisan 2007 tarihinde Cumhuriyet Meydanı'nda "Çernobil Bir Daha Asla..." başlıklı basın açıklaması yapıldı. Siyah balonların bırakıldığı basın açıklamasında Nükleer Karşıtı Platform Sözcüsü A. Cumhuriyet ALPASLAN şunları dile getirdi:

İkinci Dünya Savaşı'nda kullanılan atom bombasının etkisinden kurtulamayan ve o yıllarda ilk gençliğini yaşayanlar 26 Nisan 1986'da bir kez daha nükleer tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. 26 Nisan insanlığın önemli dönüm noktalarından biridir. İkinci Dünya Savaşı'nda doğanlar, Çernobil ile büyüdü. Onların çocukları oldu. Kimi sakat doğdu. Kimi öldü. Acı kuşaktan kuşağa aktarıldı. İnsanlık bu yirmi bir yılda da acı, şiddet ve öfke büyüttü. Dünya tarihi için kısa bir zaman aralığında insanlık en büyük acılarını çekti.

Bu felaketin etkisi kuşaktan kuşağa, günden güne katlanarak artıyor. İnsanlar yaşadıkları dünyada geleceklerinden duydukları kaygıyla büyüyorlar. Hikayeler hep hüznle dolu. Kansere yakalananlar, hastane kapılarında geçen ömürler, sakat kalmış çocuklar, kül altında kalan bir yaşam... İşte Çernobil sonrası 21 yılın öyküsü.

Türkiye hükümetlerinin kalkınmışlık göstergesi haline dönüştürdüğü Nükleer Santral macerası, adında "kalkınma" geçen AKP Hükümeti ile yeniden canlandırıldı. Bu iktidar döneminde de, enerji sektörü sermaye için karlı bir yatırım alanı olarak yeniden düzenlendi. Ülkenin enerji ihtiyacı planlama esaslarına ve kamu yararına göre değil, piyasa dengelerine göre şekillendirildi. Ortadoğu emperyalist saldırganlığın talan yeri haline getirilirken Türkiye'ye biçilen rol de Ortadoğu'yu yağmalayanlara hızlı ve güvenli bir enerji sistemi oluşturmak oldu. Şimdi bu senaryoda uluslararası sermayenin yerli taşeronları olarak Sabancı ve Ciner grupları, yardımcı oyuncu rolü almaya hazırlanıyor. Sinop ve Akkuyu'da kurulması planlanan nükleer santrallerin ihaleleri Amerika'da pişiriliyor ve hükümetin önüne sunuluyor. Şimdi buradan Çernobil Nükleer Santralı'nda yaşanan facianın 21. yılında AKP Hükümeti'ni ve Enerji Bakanı Hilmi Güleri bir kez

daha uyarıyoruz.

Nükleer lobinin dayatmaları ile ülkemiz insanı ve yaşam alanlarımızın tehdit altında bırakılmasına sessiz kalmayacağız.

Hatada ısrar etmenin anlamı yoktur. Türkiye'nin öz kaynakları kamusal bir hizmet anlayışı ile planlama kavramı içinde çevreye uyumlu teknolojilere yatırım yapılarak devreye alındığında, Türkiye hiçbir zaman enerjisiz kalmayacaktır.

Önemli olan, enerji politikalarında önceliklerin özelleştirme mantığı içinde IMF, Dünya Bankası vb. kuruluşların direktiflerine ve dünyada işsiz kalan nükleer lobilerin yeni pazar arayışlarına göre değil, ülkenin bu alanda ortak aklını ve iradesini yansıtacak meslek odaları, üniversiteler, sendikalar, çevre ve ekoloji kuruluşlarının doğa ve insan yaşamını gözetken çalışmalarını dikkate alan bir yönetim anlayışıyla belirlenmesidir.

Türkiye'nin AKP iktidarınca şekillendirilen enerji geleceği, etkin ve verimli bir enerji politikasından uzaklaştırılmış, enerji sektöründeki özelleştirmelerle plansızlaştırılmıştır. Bunun sonucunda da AKP karbon emisyonları hızla artan ve halkı giderek yoksullaşan, ama kalkınan bir ülke yaratmanın haklı gururunu taşımaktadır. Nükleer santral kurma iddiası ve hevesinin arkasında işte bu gerçekler yatmaktadır.

AKP Hükümeti ve nükleer santral yandaşlarının gerçekleri ile halkın ve doğanın ihtiyaçları örtüşmemektedir. Açlık ve sefalet koşullarının günden güne arttığı bir ülkede, enerjinin toplumsal dağılımı o

ülkedeki sosyal adaletin nasıl biçimlendiğini gösterir. Nükleer santraller için kaynak bulan hükümet, ne okul, yol, su için ne de temiz, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının devreye sokulması için para bulamamaktadır. Tüm doğa varlıkları, serbest ticaret ve pazarın egemenliğinde satılırken, toplumsal eşitlikler yeniden üretilmektedir.

Dünya yeniden şekillenirken, barıştan, kardeşlikten, eşitlikten ve özgürlükten yana saf tutan nükleer karşıtları Çernobil'in yıl dönümünde hükümete seslenmektedir. Diyoruz ki,

Enerjide piyasa politikalarından, özelleştirmelerden derhal vazgeçilmelidir.

Enerji alanı doğayla uyumlu ve halkın ihtiyaçları gözetilerek yeniden yapılandırılmalıdır.

Enerjiyi savaşın ve şiddetin hammaddesi olarak kullanan politikarlardan vazgeçilmelidir.

Enerji toplumsal yaşamın mutluluğu ve doğayla barışı için kullanılmalıdır.

Vicdanımızı ve hafızamızı yeniden dirilterek diyoruz ki, Çernobil'i unutmayın. Çernobil'de ölen binlerce itfaiyecinin acısını, Karadeniz'de yok olan on binlerce balığın suyunu, milyonlarca ağacın havasını gelecek kuşaklara umut için aktaralım.

Dünyamızı ve ülkemizi nükleer belasına mahkum edenlerden ve etmek isteyenlerden hem sokakta, hem de sandıkta hesap soralım.

Doğayla birlikte yaşayabileceğimiz bir dünya için mücadele edelim.

İşte bu nedenlerle Çernobil Bir Daha Asla..."

Açıklamanın ardından İzmir Sinoplular Yardımlaşma,

Kültür ve Dayanışma Derneği, Kaçkar Kültür ve Dayanışma Derneği, Konak Belediye Başkanlığı desteğinde 21. Yılında Çernobil ve Türkiye başlıklı panel düzenlendi.

Küresel Isınma İzmir Çalışma Grubu, Küresel Eylem Grubu, EGEÇEP tarafından desteklenen Özer Gürbüz Barkovizyon Gösteriminin ardından Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde insan zinciri oluşturuldu.

26 Nisan'da Çernobil felaketinin unutulmadığı belirtilirken 28 Nisan 2007 tarihinde de küresel ısınmanın neden olduğu iklim değişikliğinin dünyayla birlikte Türkiye'yi tehdit etmesine karşı çıkan binlerce kişi hep bir ağızdan Küresel Isınmayı Durdurun çağrısı yaptı. Enerjinin verimli, rüzgar, güneş, su, jeotermal ve biyokütle gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasını savunanalar İstanbul Kadıköy İskele Meydanı'nda yapılan mitingde biraraya geldiler. Mitingde AKP hükümetinin mevcut enerji sistemlerini sürdürmeye yönelik politikalarından vazgeçmesi ve Türkiye'nin de Kyoto Protokolü'ne imza atması talebini dile getirdiler.

Hükümet, yangından mal kaçırıcısına yasalar çıkarıyor...

SİYASAL BELİRSİZLİK ORTAMINDA NÜKLEER ISRARI

Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi Hakkındaki Yasa Tasarısı, gideriyak hükümet tarafından TBMM Genel Kurul gündeminde ele alınarak, yasalaştırılmak istenmektedir. Cumhurbaşkanı seçimini yapamamış ve derhal seçime gitme zorunluluğu içerisinde bulunan Parlamento'da yangından mal kaçırıcısına, ülkenin geleceğini ilgilendiren konularda yasal düzenlemeler yapılmaktadır. Bu durum kabul edilemez.

Bilim insanlarının ortaya koyduğu bildirge, nükleer santrallerin kurulmak istendiği Sinop ve Akkuyu'daki yöre halkının mitinglerle gösterdikleri karşı duruş, 100 bine yakın yurt çapında toplanan imzalar aracılığıyla ortaya konulan tepkiye karşın nükleer santral kurulumu konusunda ısrar edilmektedir. Bu ısrar öyle bir noktaya ulaşmıştır ki, ülkenin yönetimi üzerinde yaşanan tartışmaların bile üzerinde görülmekte, ülkemiz, yetkisi ve etkisi tartışılır bir hükümetin dayatmasıyla karşı karşıya bırakılmaktadır. Ülkenin 2008 ve 2009 yıllarında, hatta bu yaz aylarında elektriksiz kalma tehdidi ortada dururken, bugünün sorunlarına bile çözüm bulamayan hükümet, abartılı talep tahminleriyle yerli ve yenilenebilir kaynakları göz ardı ederek nükleer santral kurulumu konusunda halkın tercihleri yerine çeşitli kesimlerin lobi faaliyetlerine aracılık etmektedir.

Hükümet enerji alanını planlamaktan öylesine uzaktır ki, yaklaşan kriz ortamına çözümü yeniden alım garantilerinde ve doğalgaz santrallerinde bulmaktadır. Kömür santrallerine alım garantisi veren bir düzenleme de bu plansızlığın eseri olarak nükleer yasa tasarısı içerisine girivermiştir.

Nükleer santral kurulumuna ilişkin yetersizliği nükleer enerji savunucuları tarafından bile saptanan bu yasa tasarısıyla seçimler öncesinde yeni bir rant kapısı açılmaya çalışılmaktadır.

Ülkenin bulunduğu siyasal karmaşa ortamında böylesine önemli bir yasa tasarısının TBMM'den çıkarılmaya çalışılması, yalnızca nükleer enerjiye karşı çıkanlar değil, hiçbir yurttaş tarafından meşru olarak görülmemeyecektir.

Hükümetin bu tavrı antidemokratiktir. Nitekim yine aile acele 4 Mayıs 2007 tarihinde çıkardığı 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun" ile de Hükümet, sansürcü yaklaşımını yasal düzenleme haline getirmiştir. Cumhurbaşkanı'nın değerlendirmesine sunulan bu yasayla içerik veya yer sağlayıcının yurtdışında bulunması durumunda oluşturulacak Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na mahkeme kararı olmaksızın erişim engelleme yetkisi ile site karartma hakkı tanınmaktadır. Ayrıca elektronik telekulak yaratılarak insanların iletişim özgürlüğünü de sınırlandırıcı hükümler yer almaktadır.

Hükümetin meşruiyeti sorgulanacak bu uygulamalardan vazgeçmesini talep ediyor, kamuoyunda tepki yaratan konularda erken seçim gölgesinde yasa yapılmaması konusunda uyarıyoruz.

EMO Yönetim Kurulu